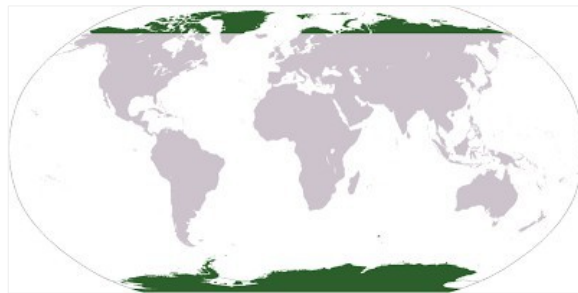

Η ΖΩΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

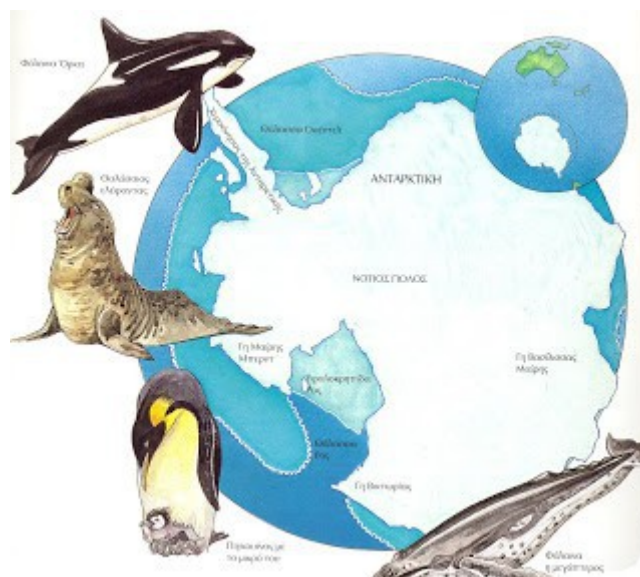

Οι **πολικές περιοχές**, όπως βλέπεις και στον παραπάνω παγκόσμιο χάρτη, βρίσκονται βορειότερα από το Βόρειο Πολικό Κύκλο και νοτιότερα από το Νότιο Πολικό Κύκλο. Συγκεκριμένα ανήκουν οι βόρειες περιοχές της Αμερικής, η Γροιλανδία, οι βόρειες ακτές της Ευρώπης και της Ασίας και η Ανταρκτική. Οι περιοχές αυτές είναι σκεπασμένες με πάγο πάντα - αφού οι ηλιακές ακτίνες πέφτουν τελείως πλάγια σε αυτές - και η θερμοκρασία είναι πολύ χαμηλή, (έως -60 β). Μάλιστα το έδαφος είναι σχεδόν πάντα παγωμένο σε βάθος. Έτσι και εδώ, όπως και στην έρημο, λίγα είναι τα φυτά και τα ζώα που μπορούν να προσαρμοστούν στις δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες. Συγκεκριμένα η βλάστηση που επικρατεί είναι της **τούνδρας** και λίγο νοτιότερα, στα όρια της εύκρατης και πολικής, της **τάιγκα** ενώ ζουν κυρίως τάρανδοι,

πολικές αρκούδες, αλεπούδες, λαγοί και μερικά αποδημητικά πουλιά.

Στην Ανταρκτική επίσης έχουμε πολλούς πιγκουίνους, φάλαινες και φώκιες.

•Στην πολική ζώνη, συναντάμε τη φυτική διάπλαση της **τούνδρας** (μόνο το καλοκαίρι - στη βόρεια πολική ζώνη) που λόγω της χαμηλής θερμοκρασίας επικρατεί μόνο η ανθεκτική στο κρύο βλάστηση δηλαδή **βρύα** και **λειχήνες**.

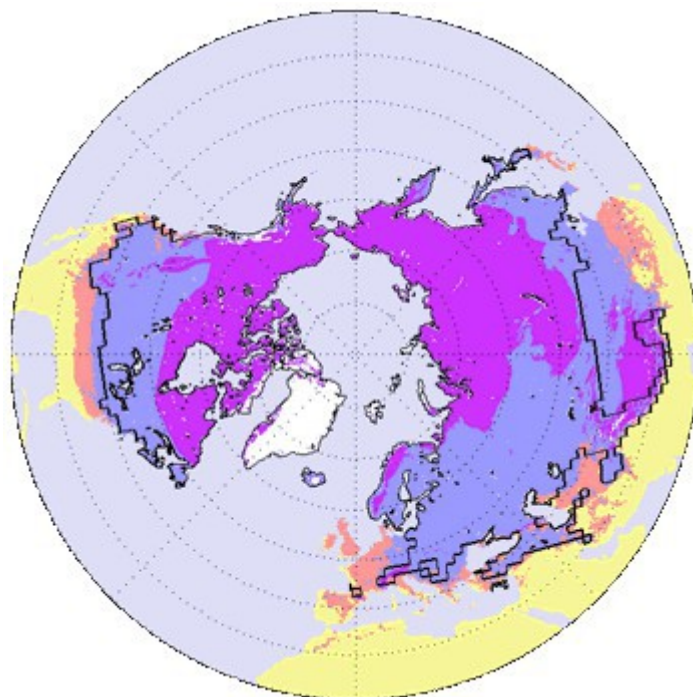
Τα ζώα που μπορούν να ζήσουν σε αυτή τη βλάστηση είναι ο **τάρανδος**, ο **λύκος**, η **πολική αλεπού** και **αρκούδα**, ο **λαγός** κλπ

Στις πολικές περιοχές η διάρκεια τόσο της μέρας όσο και της νύχτας είναι έξι μήνες και ονομάζονται αντίστοιχα **πολική ημέρα** και **πολική νύχτα**. Όταν στην Αρκτική είναι μέρα στην Ανταρκτική είναι νύχτα και αντίστροφα. Αυτό συμβαίνει **λόγω της κλίσης του άξονα της Γης**. Έτσι ο ήλιος φωτίζει καλοκαίρι τις βόρειες περιοχές χωρίς να δύσει και έχουμε την πολική ημέρα και αντίστροφα στο νότιο πολικό κύκλο πολική νύχτα επικρατεί το καλοκαίρι και η νότια πολική ημέρα το χειμώνα.

Σε αυτές τις πολικές περιοχές οι κάτοικοι είναι επίσης λίγοι. Συγκεκριμένα, στη βόρεια Ευρώπη ζουν **Λάπωνες** (Φινλανδία, Σουηδία, Νορβηγία, Ρωσία) και **Εσκιμώοι** στη νότια Γροιλανδία, στις ΒΔ ακτές της Αλάσκας και στον Καναδά(Λαμπραντόρ).

Εικόνα 21.2: Η πρόσπτωση των ηλιακών ακτίνων

Η Ανταρκτική, που θεωρείται από πολλούς και ως έκτη ήπειρος στη Γη, είναι ακατοίκητη.

Οι **Εσκιμώοι**, που ονομάστηκαν έτσι από τους Ευρωπαίους, αφού η ονομασία τους είναι **Ινουίτ**, κατόρθωσαν να επιβιώσουν σε τέτοιο δύσκολο περιβάλλον με ένα σπουδαίο τρόπο ζωής.

Κατασκεύασαν ρούχα και εργαλεία από δέρματα και κόκαλα ζώων και για σπίτια, χρησιμοποίησαν κύβους παγωμένου χιονιού(ιγκλού).

ΤΟ ΙΓΚΛΟΥ

Το **ιγκλού** είναι η προσωρινή κατοικία των Εσκιμών το χειμώνα

Κατασκευάζεται από ορθογώνια κομμάτια μήκους 0,60 μ. και πλάτους 0,20 μ. Τα κομμάτια αυτά κόβονται από μια μάζα χιονιού με ένα ειδικό μαχαίρι. Τα κομμάτια αυτά τοποθετούνται κυκλικά σε επίπεδη έκταση χιονιού.

Μετά το σχηματισμό του πρώτου κύκλου από πλάκες, τα υπόλοιπα κομμάτια λαξεύονται έτσι ώστε να σχηματιστεί μια επικλινής επιφάνεια που αποτελεί την πρώτη βαθμίδα.

Στη συνέχεια προστίθενται συνεχώς κομμάτια χιονιού έτσι ώστε στο τέλος να σχηματιστεί ένας τέλειος θόλος. Στην οροφή αφήνεται μια τρύπα για να αερίζεται ο χώρος.

Ένα στενό ημικυλινδρικό πέρασμα μήκους περίπου 3 μ. οδηγεί στο εσωτερικό. Το άνοιγμα καλύπτεται με δέρμα φώκιας για προστασία από τον αέρα. Τα έπιπλα του είναι: ένα δοχείο όπου καίγεται το λίπος της φώκιας για θέρμανση

και φωτισμό, και μια εξέδρα καλυμμένη από κλαδιά και δέρματα για ύπνο. Συνήθως σε ένα ιγκλού μένει μια οικογένεια 3-4 ατόμων ενώ ένας έμπειρος Εσκιμώος μπορεί να φτιάξει ένα ιγκλού μέσα σε δύο ώρες.

Γιατί δε λιώνουν τα ιγκλού;

Το ιγκλού είναι η προσωρινή κατοικία των Εσκιμώων το χειμώνα (ιγκλού στη γλώσσα των Ινουίτ σημαίνει σπίτι).

Παρ' όλο που οι περισσότεροι Εσκιμώοι μένουν πλέον σε σπίτια από πέτρες ή ξύλα, συνηθίζουν ακόμη να κατασκευάζουν ιγκλού, ειδικά όταν ταξιδεύουν. Ορθογώνια κομμάτια παγωμένου χιονιού τοποθετούνται κυκλικά, ώστε η κατασκευή να συγκλίνει και να σχηματίζεται τελικά ένας τέλειος θόλος. Οι σχισμές και τα όποια σημεία επαφής γεμίζονται με χιόνι. Τότε οι Εσκιμώοι ανάβουν μια λάμπα που καίει λίπος φάλαινας, ώστε να αναδίδει πολλή θερμότητα.

Άλλωστε πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι για να ζεσταθεί ο περιορισμένος εσωτερικός χώρος και για να δημιουργηθεί ένα άνετο κλίμα, είναι αρκετή ακόμα και η ελάχιστη ποσότητα ζέστης: αρκεί, δηλ., η παρουσία δύο ατόμων που μπορούν να κλείσουν την πόρτα με ένα κομμάτι πάγου και να κάνουν το ιγκλού αεροστεγές. Το χιόνι αρχίζει να λιώνει,

όμως επειδή η οροφή του θόλου είναι καμπύλη δεν στάζει. Αντιθέτως τα κομμάτια του χιονιού εμποτίζονται με υγρασία.

Τότε οι Εσκιμώοι ανοίγουν την πόρτα και ο ψυχρός αέρας μεταμορφώνει το ιγκλού σε ένα συμπαγές και ανθεκτικό καταφύγιο, που λιώνει μόνο με το τέλος του χειμώνα.

Άλλωστε να επισημάνουμε , ότι οι πολικοί άνεμοι πνέουν με θερμοκρασία -50 βαθμούς κελσίου και έτσι το εξωτερικό τοίχωμα του πάγου παραμένει παγωμένο.

Αυτό που οι περισσότεροι δε γνωρίζουν είναι ότι επειδή ο πάγος είναι όντως καλός αγωγός της θερμότητας και του κρύου, το ίδιο συνεπώς πρέπει να συμβαίνει και με το χιόνι. Αντίθετα όμως επειδή το χιόνι είναι κακός αγωγός της θερμότητας και του κρύου, αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μεταφέρεται μέσα στα ιγκλού το κρύο που επικρατεί έξω και για αυτό έχουν τη δυνατότητα να θερμαίνονται εύκολα. Βέβαια μετά από κάποιο χρονικό διάστημα το χιόνι, από το οποίο είναι κατασκευασμένα τα ιγκλού, μετατρέπεται σε πάγο και μόλις συμβεί αυτό οι Εσκιμώοι εγκαταλείπουν τα ιγκλού τους.

Οι Εσκιμώοι απασχολούνται κυρίως με το κυνήγι και το ψάρεμα και το χαρακτηριστικό ζώο των περιοχών αυτών είναι η φώκια, την οποία εκμεταλλεύονται οι Εσκιμώοι τόσο για το κρέας (τροφή) και για το λίπος της (φωτισμό - θέρμανση) όσο και για το δέρμα της (ρούχα).

Με το δέρμα της επίσης και μαζί με ξύλα φτιάχνουν και τις βάρκες τους (καγιάκ)

Οι Λάπωνες πάλι, χρησιμοποιούν τους τράνδους από τους οποίους παίρνουν κρέας και γάλα.

Επίσης από το δέρμα τους φτιάχνουν ρούχα και τις σκηνές τους. Μάλιστα όταν οι τάρανδοι μετακινούνται για να βρουν τροφή σε μέρη που δεν είναι καλυμμένα από πάγο, οι Λάπωνες με τα έλκηθρα τους ακολουθούν σε ατέλειωτα ταξίδια.

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

τούνδρα-πάγος

Στις αρκτικές περιοχές, όπου οι θερμοκρασίες είναι πολύ χαμηλές σε όλη τη διάρκεια του έτους, ελάχιστα φυτά μπορούν να επιβιώσουν. Η διάπλαση της περιοχής ονομάζεται τούνδρα και τα κυρίαρχα είδη είναι βρύα, λειχήνες και μικροί θάμνοι που εμφανίζονται μόνο το καλοκαίρι, καθώς είναι η μόνη ευνοϊκή περίοδος του έτους. Τούνδρα συναντάται στο βορειότερο τμήμα της Αμερικής, της Ευρώπης και στη Σιβηρία.

κωνοφόρα δάση (τάιγκα)

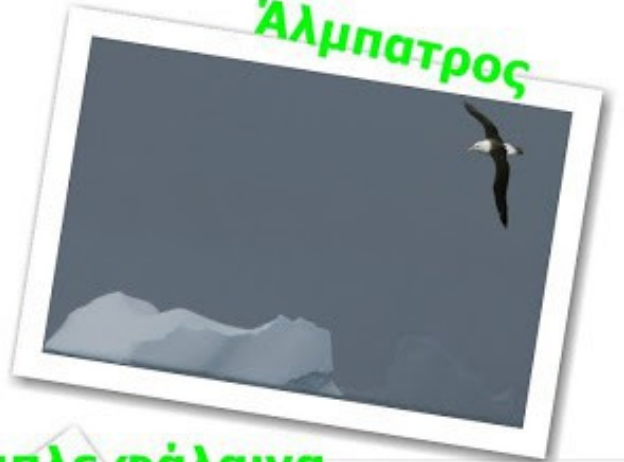
Τα φυτικά είδη που κυριαρχούν είναι το πεύκο, το έλατο, η ερυθρελάτη και η σημύδα. Για την επιτυχή ανάπτυξη των κωνοφόρων η μέση θερμοκρασία πρέπει να υπερβαίνει τους 10°C ιδίως κατά τη θερινή περίοδο, και τα δάση αυτά αποτελούν την κύρια πηγή ξυλείας για τον άνθρωπο (μεγάλο δέντρο των βόρειων και εύκρατων περιοχών)

ΤΑ ΖΩΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Πιγκουίνος

Άλμπατρος

Φώκια και μπλε φάλαινα

ΟΜΟΡΦΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

